

ЗНАЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ТА ЗАКОННОСТІ У РОБОТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

КОРОЛЬ Олександр Васильович - здобувач Науково-дослідного інституту публічного права

<https://orcid.org/0009-0007-4203-4443>

УДК 342.95

DOI 10.32782/NP.2021.3.31

У статті з'ясовано значення законності та дисципліни у роботі Національної поліції України, визначено їх вплив на професійну діяльність поліцейських та на виконання поліцейськими своїх посадових обов'язків. Зазначено, що підвищення рівня дотримання законності та дисципліни поліцейським було покладено в основу реформування системи правоохоронних органів в Україні в 2015 році, а тому в оновленому профільному Законі України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII є чимало норм, які стосуються дотримання законності та дисципліни поліцейськими. Автором наголошено на тому, що законність та дисципліна розглядається як важливий елемент роботи органу поліції, а сутність цих понять полягає в тому, що дотримання законності та дисципліни є передумовою формування у звичайних пересічних громадян нашої держави довіри до органів поліції; є умовою ефективного функціонування держави в цілому, оскільки поліція є складовою державної влади; є показником розвитку демократії, якості дотримання прав, свобод та законних інтересів осіб у суспільстві, а також зміцнення правопорядку у державі загалом. Наголошено й на тому, що забезпечення дисципліни і законності в Національній поліції спрямоване на створення необхідних умов для ефективного функціонування цього органу, в тому числі й шляхом впливу на правосвідомість поліцейських та має за мету підвищення рівня дотримання службової дисципліни в органах поліції. Особливу увагу у статті приділено питанню правильного розуміння полі-

цейськими своїх повноважень та виконання ними своїх професійних обов'язків, запобігання розвитку корупції у вказаному органі, захисту власної (особистої) безпеки поліцейського при виконанні ним своїх повноважень, безпеки осіб, з якими поліцейський працює та контактує у процесі виконання ним своїх повноважень. Автор вважає, що дотримання поліцейськими законності у своїх діях та дисципліни сприяє стимулюванню належної поведінки не тільки поліцейськими, а й керівниками органів поліції, так і іншими особами.

Ключові слова: поліцейський, орган Національної поліції, законність, дисципліна, дотримання.

Вступ

Однією із причин реформування системи правоохоронних органів в Україні у 2015 році стала необхідність підвищення рівня законності у роботі органів поліції та необхідність удосконалення регулювання питання службової дисципліни, в тому числі й посилення розуміння того, що кожний окремий поліцейський є особистістю, особою, яка самостійно уповноважена на здійснення захисту громадян у суспільстві. Питання дисципліни є важливим, оскільки від законності дій поліцейських та дотримання ними норм закону при виконанні посадових обов'язків залежить і довіра звичайних громадян до поліції та правоохоронних органів в цілому. Так, однією із причин проведення реформи поліції С.О. Кіщенко називає саме «низький рівень довіри громадян до поліції:

суспільство сприймає співробітників органів внутрішніх справ як загрозу власній безпеці через систематичні випадки порушень з боку правоохоронних органів, пов'язані із діями з недотримання прав людини, погрозами, фізичним та психологічним тиском, побоями, тортурами, жорстоким та нелюдським поведінням і навіть випадками смерті затриманих під час перебування у відділеннях міліції (зараз - поліції); існує зневіра у професійних якостях міліціонерів (зараз - поліцейських), у їх здатності захистити права та майно окремо взятого громадянина» [1, с. 12]. Всі наведені вище фактори говорять про те, що на практиці мають місце порушення поліцейськими основних нормативно-правових актів, які стосуються питань поведіння із особами, які вчинили адміністративне правопорушення чи кримінальний злочин, вчинення неправомірних дій при затриманні особи чи при застосуванні до них заходів примусового характеру, при триманні під вартою чи адміністративному затриманні тощо. Непоодинокими є випадки порушення заходів безпеки, які стосуються поведіння зі зброєю, при зберіганні, обліку, перевезення та використанні зброї, боєприпасів, проведення перевірки документів в осіб, здійсненні огляду речей, транспортних засобів, багажу та вантажів, службових приміщень та при вчиненні ряду інших процесуальних дій. Всі ці порушення є наслідком нерозуміння сутності та значення законності та дисципліни в роботі органів поліції, розуміння того, що кожний поліцейський має уособлювати законність та справедливість, ставлячи ступінь своєї процесуальної свободи із чітко визначеними нормами законодавчих та підзаконних актів, не допускати свавілля при виконанні своїх посадових обов'язків, а прийняті рішення в обов'язковому порядку мають відповідати букві закону.

Окремі проблеми розуміння законності та дисципліни в роботі органів Національної поліції досліджували такі вчені як: В.Б. Авер'янов, О.Ф. Андрійко, Є.І. Бакутін, О.М. Бандурка, Д.М. Бахрах, Ю.П. Битяк, О.І. Безпалова, В.М. Гаращук, В.М. Зінченко, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, А.В. Кубаєнко, В.О. Ми-

хайлов, О.І. Остапенко, Д.М. Полонський, М.М. Прокоф'єв, В.В. Сокурєнко, М.М. Тищенко та інші. Законність і дисципліна - це ті категорії, які стоять поруч один з одним та мають стосуватися всіх поліцейських та всіх працівників поліції, а тому актуальність дослідження цих понять не зменшується. Можемо, навіть, говорити про підвищений рівень актуальності дослідження законності та дисципліни в органах Національної поліції, що обумовлено введенням воєнного стану та тими умовами, протягом яких Україна живе вже понад рік. З огляду на це, важливо не тільки розуміти термінологічне значення поняття «законність» та «дисципліна», а саме розуміти значення цих понять у професійній діяльності поліцейських та їх вплив на виконання поліцейськими своїх посадових обов'язків.

Постановка завдання

Метою статті є дослідження значення законності та дисципліни в роботі органів Національної поліції. Для вирішення поставленої мети у статті досліджується вплив законності та дисципліни на формування правильного розуміння поліцейськими своїх повноважень та виконання ними своїх професійних обов'язків, проводиться аналіз норм законодавства щодо закріплення правових основ законності та дисципліни та встановлюється взаємозв'язок сутності дотримання законності та дисципліни з іншими явищами у державі: повагою до професії поліцейського, довірою до поліцейського демократією тощо.

Результати дослідження

Про необхідність дотримання законності та дисципліни зазначено, перш за все, на рівні законодавства. Проаналізуємо норми профільного Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII щодо дотримання законності та дисципліни поліцейськими. Так, статтею 3 визначено правову основу діяльності поліції, тобто визначено сукупність тих актів, які є ключовими у формуванні основ діяльності поліції та її органів. Більш чітко про необхідність дотримання законності та дисципліни у роботі поліції визначено у статті 6, яка закріплює

принцип верховенства права, статті 7, яка проголошує необхідність забезпечення дотримання прав і свобод людини під час виконання своїх завдань поліцією. Статтею 8 зазначено про необхідність поліції «діяти виключно на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України. Чітко вказано на те, що поліцейському заборонено виконувати злочинні чи явно незаконні розпорядження та накази. Накази, розпорядження та доручення вищих органів, керівників, посадових та службових осіб, службова, політична, економічна або інша доцільність не можуть бути підставою для порушення поліцейським Конституції та законів України» [2]. Отже, з наведеного вище можемо зробити висновок, що основу діяльності органів поліції становлять не тільки рівень їх компетентності, порядності, добросовісності, а саме дотримання законності та дисципліни в органах поліції, при виконання своїх службових обов'язків та реалізації завдань органів Національної поліції.

Переходячи до питання окреслення значення забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції, варто окремо наголосити на тому, що часто це питання розглядається досить вузько. Ми ж є прихильниками думки, відповідно до якої законність та дисципліна розглядається, як важливий елемент роботи органу поліції, а тому їх значення полягають в наступному:

1) забезпечення законності і дисципліни в Національній поліції, на нашу думку, є передумовою формування у звичайних пересічних громадян нашої держави довіри до органів поліції, довіри до кожного представника поліції. На сьогодні, незважаючи на процес реформування органів поліції питання законності їх діяльності та дисципліни, на жаль, залишається відкритим. Це пов'язано із різними причинами, серед яких основне місце відведено саме недосконалої кадрової політики як серед звичайних поліцейських, так і серед керівного складу поліції. Така думка висловлена та підтримана Ю.Р. Молчановим, який говорить про те, що у громадян має бути впевненість в тому, що персонал правоохоронних органів: 1) кваліфіковано здійснює правоохоронну ді-

альність щодо попередження злочинності, розкриття вчинених злочинів та охорони громадського порядку; 2) чесно виконує свої обов'язки та дотримується законів; 3) допомагає пересічним людям; ставиться до всіх людей із повагою [3, с. 238]. Отже, вчений вказує на те, що поліцейські мають виконувати свої функції кваліфіковано, професійно, неупереджено, швидко та оперативно, а також із розумінням того, що вони працюють, перш за все, на благо держави, на забезпечення правопорядку у суспільстві, на допомогу звичайним людям. Довіра до поліцейських формується саме у процесі виконання ними своїх функцій, особливо при взаємодії з іншими суб'єктами правовідносин, різноманітними категоріями громадян та осіб, які звертаються за допомогою, так і у взаємовідносинах з особами, які стали учасниками певних правовідносин. Формування довіри громад до органів поліції, беззаперечно, є багатоаспектним явищем та вимагає детальної аргументації, проте практика говорить про те, що незаконні дії органів поліції видно одразу, а резонансність певних ситуацій, в яких фігурують конкретні представники органів поліції значно підбивають авторитет не тільки окремого структурного підрозділу, а й Національної поліції, як органу та загалом держави;

2) забезпечення дисципліни і законності в Національній поліції є умовою ефективного функціонування держави в цілому, оскільки Національна поліція у відповідності до Положення про Національну поліцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 року № 877 є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ і який реалізує державну політику у сферах забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку [4], а отже є складовою державної влади. Тому, погодимося із думкою А.А. Астаф'єва, який говорить про те, що «дисципліна є обов'язковою умовою високої ефективності цього різновиду державної служби. Зміцнення рівня службової дисципліни в

середовищі Національної поліції має першочергове значення для створення сприятливих умов функціонування державної влади. Невиконання чи неналежне виконання поліцейськими вимог службової дисципліни не тільки дискредитує Національну поліцію як центральний орган виконавчої влади, що служить суспільству, створює умови для корупції та зловживань, ставить під загрозу охорону прав і свобод громадян, а також підриває загалом підвалини державного ладу» [5, с. 10]. Про вплив законності та дисципліни у роботі поліцейських на формування належного ставлення громадян у державі, що в цілому впливає й на функціонування всього державного апарату, говорив і М.М. Прокоф'єв, який, на нашу думку, досить влучно зазначив, що «саме поліцейські наочно показують ставлення влади до закону. Діючи в установленому законом порядку, вони стають в очах населення виконавцями офіційно встановлених державною владою правил поведінки. Тому оцінка діяльності, як позитивна, так і негативна, виражає відношення населення до чинного законодавства. При цьому різко негативно громадянами відразу сприймається відступ від закону» [6, с. 240]. Вимагаючи дотримання прийнятих законів та актів від інших осіб, поліцейські власне мають не тільки активно діяти у сфері виявлення винних осіб та застосування до них покарання, а й подавати належний приклад дотримання ними законності та дисципліни, бути належними прикладом для звичайних людей у питаннях застосування законів, бути дисциплінованими, поважати норми права та дотримуватися закону як в службовій, так і поза службовій діяльності;

3) забезпечення законності та дисципліни в органах Національної поліції є показником розвитку демократії, якості дотримання прав, свобод та законних інтересів осіб у суспільстві, а також зміцнення правопорядку у державі. Як стверджує Є.І. Бакутін «діяльність поліції – одна з основ у справі зміцнення та розвитку загальноєвропейських цінностей. Проте, щоб вона була ефективною, дуже важливо, щоб поліція поважала права людини, законність і принципи демократії – інакше ці загальноєвропейські цінності опи-

няться під загрозою. Вимоги до дотримання прав людини відображаються через повагу до законності, яка, у свою чергу, є суттєвим елементом демократії. Дотримання основних прав і свобод людини у діяльності поліції є головною характерною рисою поліції, що служить суспільству, в якому панує закон» [7, с.209]. Що стосується зміцнення правопорядку, то в даному випадку варто згадати розуміння законності у діяльності поліції, яке запропоноване Д.М. Полонським. Вчений під законністю у діяльності поліції пропонує розуміти правовий режим функціонування поліції, спрямований на зміцнення правопорядку в суспільстві, за якого система поліцейських служб підрозділів повинна суворо дотримуватися вимог чинного законодавства й забезпечувати безумовне виконання загальних і спеціальних правових норм іншими учасниками відповідних правовідносин [8, с. 12]. Ключовим у вказаному визначенні, на нашу думку, є, по-перше, факт того, що поліцейські служби мають дотримуватися законності, а по-друге, саме дотримання законності з боку представників органів поліції має спонукати інших суб'єктів у суспільстві до належної та законної поведінки, дотримання ними приписів закону та не вихід за його межі. Досліджуючи питання законності у суспільстві в цілому В.А. Довбиш називає, як ми вже говорити, певні умови законності, серед яких чи не ключове місце займає саме високий рівень правової культури населення, тобто коли власна поведінка не порушує правових норм [9, с. 2].

Демократія утверджує законність і навпаки, тому погодимося із думкою П.О. Коломійцева, що «очевидним є те, що порядок у суспільстві, який не ґрунтується на законності, може бути досягнутий і без дотримання законності. Встановлюючи і підтримуючи порядок у суспільстві нелегітимними засобами, держава заперечує демократію, нехтує правами і свободами громадян» [10, с.171]. Враховуючи наведене вище, можемо говорити про те, що і в роботі органів Національної поліції дотримання законності є показником рівня демократії у всій державі, оскільки саме виключно правомірними діями поліцейських забезпечується не пору-

шення прав, свобод та законних інтересів інших фізичних осіб при виконанні своїх повноважень та при застосуванні наданих поліцейським прав;

4) забезпечення дисципліни і законності в Національній поліції спрямоване на створення необхідних умов для ефективного функціонування цього органу, в тому числі й шляхом впливу на правосвідомість поліцейських. Характеризуючи законність та дисципліну як правові категорії у суспільстві в цілому К.О. Голікова зазначає, що «дисципліну можна визначити як умову ефективного функціонування суспільства і держави, стан суспільних відносин, що передбачає особливі форми зв'язків і стосунків між суб'єктами дисциплінарних відносин, які спрямовані на неухильне додержання (виконання) встановлених у державі та суспільстві загальнообов'язкових вимог» [11, с. 110]. Тобто, ми маємо на увазі те, що дотримання законності та дисципліни безпосередньо впливає на належний рівень функціонування органу поліції, в тому числі й впливає на стан роботи кожного поліцейського. Законність та дисципліна, беззаперечно, впливають на рівень правосвідомості особи, яка працює в органі поліції і чим більші вимоги встановлені до дотримання законності та дисципліни, чим більший контроль за виконанням законів та дотримання дисципліни, тим ефективнішим буде вплив на свідомість конкретного поліцейського щодо необхідності діяти виключно у визначених законом межах та із дотриманням відповідного рівня дисципліни. Досліджуючи значення законності та дисципліни у діяльності органу поліції та їх впливу на особу та її правосвідомість варто згадати думку Г.П. Клімової, яка основною умовою панування законності називає якісні закони, на яких вона ґрунтується. А неякісний та неефективний закон — це закон, прийнятий без урахування основ природного права, без належного вивчення природи і структури соціальних потреб, якими він був покликаний до життя, без урахування специфіки правосвідомості і правової культури тих суб'єктів, на яких його було розраховано [12, с. 166-167]. Отже, законність та дисципліна досить позитивно впливає не тільки на безпосереднє функціо-

нування органів поліції, а й має позитивний вплив на правосвідомість окремих поліцейських, формування якої здійснюється саме у процесі дотримання закону та дисципліни в органі поліції;

5) забезпечення дисципліни і законності в Національній поліції має за мету підвищення рівня дотримання службової дисципліни в органах Національної поліції України. Як стверджує А.А. Астаф'єв «дисципліна є обов'язковою умовою високої ефективності цього різновиду державної служби. Зміцнення рівня службової дисципліни в середовищі Національної поліції має першочергове значення для створення сприятливих умов функціонування державної влади. Невиконання чи неналежне виконання поліцейськими вимог службової дисципліни не тільки дискредитує Національну поліцію як центральний орган виконавчої влади, що служить суспільству, створює умови для корупції та зловживань, ставить під загрозу охорону прав і свобод громадян, а також підриває загалом підвалини державного ладу [13, с. 47]. Дисциплінованість – це завжди один із елементів продуктивної праці, професійності, якості роботи, свідомого та неупередженого виконання покладених на поліцейських обов'язків, морального вигляду поліцейського та всього особового складу. Часто дисциплінованість є й показником ділової репутації окремого поліцейського, його порядності, гідності носити звання поліцейського, бути представником органів поліції тощо;

б) дисципліна і законність має стимулювати не тільки належний рівень поведінки поліцейського, а й розуміння ним того, що є законним, а що протиправним, що є належним, а що ні. Як вдало з цього приводу говорить А.В. Кубаєнко «для успішної реалізації принципу законності в діяльності поліції, необхідно, щоб поліцейський чітко усвідомлював, що ні за яких умов не може виконувати злочинні накази вищих посадових осіб. А у разі виконання таких, буде нести відповідальність відповідно до закону. Поліцейський може і зобов'язаний керуватися тільки законними наказами та розпорядженнями. Законність сприяє зміцненню правопорядку, а також створює умови для

протидії корупції, сама законність потребує забезпечення цілим комплексом правових, організаційних, економічних та інших засобів» [14]. Це говорить про те, що при виконанні своїх повноважень кожний поліцейський має розуміти не тільки законність чи незаконність власних дій, а й усвідомлювати значення та наслідки тих наказів та розпоряджень, які він має виконувати. Тобто, правильне розуміння законності та дисципліни в органах поліції має стимулювати кожного поліцейського не до автоматичного виконання наказів вищестоящих службових осіб, а саме до розуміння того, що є законним та таким, що не порушує дисципліну. І це, на нашу думку, є ключовим для формування правильного розуміння законності та дисципліни в органах поліції, стимулювання належної поведінки всім особовим складом органів поліції та їх керівниками.

7) забезпечення законності та дисципліни в Національній поліції спрямовано й на запобігання розвитку корупції у вказаному органі. Як стверджує С.С. Рогульський організаційно-правовими заходами боротьби з корупцією, називає саме прийняття органами виконавчої влади нормативно-правових актів, спрямованих на врегулювання питання боротьби з корупцією, вдосконалення вже діючих актів та в практичних діях державних органів щодо створення умов для правомірного функціонування державного апарату та попередження корупції через усунення причин та умов виникнення корупції в Україні [15, с.68]. Отже, на прикладі Національної поліції можемо говорити про те, що боротьба з корупцією полягає виключно у трьох основних аспектах, а саме: 1) прийнятті відповідних актів, які містять заходи боротьби з корупцією в органах поліції уповноваженими на це органами; 2) реальному дотриманні особовим складом органу поліції вказаних актів у рамках дотримання ними законності та дисципліни в органах поліції; 3) застосування покарання у випадку порушення законів та підзаконних нормативно-правових актів, які стосуються питань боротьби з корупцією. Отже, порушення законодавства у сфері корупції тягне за собою покарання, а утримання від вчинення дій, які заборонені на законодав-

чому чи нормативно-правовому рівні – це вияв дотримання законності та дисципліни в органах поліції, а отже говорить про їх належну поведінку та повагу до законодавства України;

8) забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції України має позитивний аспект й для захисту власної (особистої) безпеки поліцейського при виконанні ним своїх повноважень. Не є новою інформація про те, що робота поліцейського є досить ризикованою та пов'язана із постійною небезпекою для власного життя та здоров'я, а застосування спеціальних технічних засобів та вогнепальної зброї у протидії із злочинами створює додаткову платформу для можливого випадкового застосування вказаних засобів не на користь поліцейського, в тому числі із необережності чи недбалості. Тому, питання дотримання належного рівня законності та дисципліни щодо використання наведених вище засобів є досить актуальним. На сьогодні на підзаконному рівні розроблено чималу кількість певних інструкцій та порядків, які стосуються застосування технічних засобів та вогнепальної зброї, використання яких є частиною наданих повноважень поліцейського. Беззаперечне дотримання таких актів є показником належного рівня дисципліни, а прояв законності забезпечується послідовністю виконання дій, які визначені такими актами та не перевищенням наданих поліцейському повноважень, які ними ж і визначені.

9) забезпечення дисципліни та законності в Національній поліції України має позитивний аспект й для захисту безпеки осіб, з якими поліцейський працює та контактує у процесі виконання ним своїх повноважень. Сутність вказаної тези виражається у тому, що дотримуючись визначених у інструкціях нормах та правил особа не може зашкодити як роботі інших осіб-поліцейських, так і життю та здоров'ю осіб, які перебувають у безпосередній близькості із поліцейськими, які виконують свої повноваження.

10) сприяння стимулювання належної поведінки як керівниками органів поліції, так і іншими особами. Стимулювання дотримання законності керівними органами

Національної поліції полягає у необхідності дотримання законності видання відповідних актів, в тому числі й наказів та розпоряджень, які адресуються нижчестоящим поліцейським, а також дотримання встановленої процедури їх прийняття та реалізації. Наразі поліцейському на законодавчому рівні закріплено можливість відмовитися від виконання явно злочинного чи незаконного наказу вищестоящего керівника. І чим більше таких фактичних відмов буде, тим менше стане незаконних та злочинних наказів, а по відношенню до керівників, які видають такі накази будуть прийняті відповідні міри правового, дисциплінарного чи іншого характеру.

Якщо ж розглядати стимулювання належної поведінки іншими суб'єктами права, в тому числі й іншими поліцейськими, то варто говорити про, так званий, пасивний елемент. Саме поліцейський має подавати належний приклад для інших осіб своєю бездоганною поведінкою як на роботі, так і в сім'ї чи побуті. Характеризуючи працівника поліції та його вплив на поведінку інших осіб у суспільстві С.П. Шурак та В.П. Маковій зазначають, що «вдягнувши погони, працівник ніби авансом отримує частку пошани і слави всього корпусу гідних працівників, які стоять на варті правопорядку. Це, природньо, накладає на кожного співробітника правоохоронного органу особливу відповідальність за підтримання його честі не тільки як конкретної особистості, але як і представника усього рядового і начальницького складу поліції» [16, с. 143].

Як **висновок** зазначимо, що питання дотримання законності та дисципліни в органах Національної поліції не зменшує своєї актуальності на практичному рівні, не зникає із поля правової діяльності уповноважених на забезпечення дотримання законності суб'єктів, в тому числі й законодавців та представників виконавчої влади, уповноважених посадових осіб органів Національної поліції різних рівнів управління. На сьогодні ми можемо, в цілому, говорити про те, що необхідність дотримання законності та дисципліни визначено на законодавчому рівні та розглядається як важлива вимога

належної роботи поліцейських та виконання ними своїх обов'язків. Проте, простого закріплення законності та дисципліни є замало. Має бути створено реальні механізми впровадження законності та дисципліни в органах поліції, забезпечено дієвий, своєчасний та ефективний контроль та нагляд за дотриманням законності та дисципліни в органах поліції.

Література

1. Кіщенко С.О. Реформа системи органів внутрішніх справ: аналіз державних рішень. *Міжнародний центр перспективних досліджень* (МЦПД). 2015. 41 с.
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 року № 580-VIII. *Офіційний вісник України*. 2015. № 63. Стор. 33. Стаття 2075
3. Молчанов Р.Ю. Досвід оцінки ефективності оперативно-службової діяльності поліції іноземних держав та його впровадження в Україні. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2014. № 4. С. 235–243
4. Про затвердження Положення про Національну поліцію України: постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 року № 877. *Офіційний вісник України*. 2015. № 89. Стор. 34. Стаття 2971
5. Астаф'єв А.А., Роль та значення проведення службового розслідування в органах Національної поліції. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Випуск 2 (23). Том 5 Частина 1. С. 8-12
6. Прокоф'єв М.М. Довіра громадян до Національної поліції: адміністративно-правові засади формування. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 5. С. 239-242
7. Бакутін Є.І. Принцип законності в діяльності поліції під час використання технічних засобів фіксації адміністративних правопорушень. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 2. С. 208-213
8. Полонський Д.М. Забезпечення правопорядку та режиму законності патрульно-постовою службою міліції України (організаційно-правовий аспект) автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. юрид. наук. Спец. 12.00. 07 «Адміністративне право і процес;

фінансове право; інформаційне право» К. 2013. 18 с.

9. Довбиш В.А. Законність та е-демократія : взаємовплив та взаємозалежність. URL : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/e-democracy/e-democracy2016/paper/viewFile/1715/1400>

10. Коломійцев П.О. Конституційна законність як метод та мета здійснення державної влади. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 6. С. 168-172

11. Голікова К.О. Дисципліна та законність у державному управлінні: поняття та способи їх забезпечення. *Часопис Київського університету права*. 2013. № 2. С. 110-113

12. Клімова, Г. П. Закон як цінність правосвідомості і правової культури українських громадян. *Вісник Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого. Сер. Філософія, філософія права, політологія, соціологія*. 2009. №2. X. : Право, 2009. С. 197-202

13. Астаф'єв А. А. Адміністративно-правові засади проведення службового розслідування в органах Національної поліції України. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Науково-дослідний інститут публічного права, Київ, 2021. 211 с.

14. Кубаєнко А.В. Проблема реалізації принципу законності в діяльності підрозділів Національної поліції України. URL : <http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/646/1/%D0%9A%D1%83%D0%B1%D0%B0%D1%94%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%90.%D0%92..pdf>

15. Рогульський С. С. Адміністративно-правові заходи боротьби з корупцією в Україні: дис... канд. юрид. наук : 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» . К., 2005. 187 с

16. Шурак С.П., Маковій В.П. Професійна честь та гідність працівника поліції. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2017. № 3. С. 141-144.

SUMMARY

The article examines the importance of legality and discipline in the work of the National Police of Ukraine, determines their impact on the professional activity of police officers and on the performance of their duties by police officers. It is noted that increasing the level of compliance with the law and discipline by police officers was the basis of the reform of the system of law enforcement agencies in Ukraine in 2015, and therefore the updated profile Law of Ukraine "On the National Police" dated 07.02.2015 No. 580-VIII contains a number of norms that concern observance of law and discipline by the police. The author emphasized that legality and discipline are considered as an important element of the work of the police body, and the essence of these concepts is that compliance with legality and discipline is a prerequisite for the formation of trust in the police bodies among ordinary citizens of our country; is a condition for the effective functioning of the state as a whole, since the police is a component of state power; is an indicator of the development of democracy, the quality of observance of the rights, freedoms and legitimate interests of individuals in society, as well as the strengthening of law and order in the state in general. It was also emphasized that ensuring discipline and legality in the National Police is aimed at creating the necessary conditions for the effective functioning of this body, including by influencing the legal awareness of police officers, and aims to increase the level of compliance with official discipline in police bodies. The article pays special attention to the issue of the policemen's correct understanding of their powers and performance of their professional duties, prevention of the development of corruption in the specified body, protection of the policeman's own (personal) safety in the performance of his powers, the safety of persons with whom the policeman works and contacts in in the process of performing his powers. The author believes that compliance by police officers with legality in their actions and discipline contributes to the stimulation of proper behavior not only by police officers, but also by heads of police bodies and other persons.

Key words: police officer, National Police, legality, discipline, compliance.